

MAGYAR ABC

(VARIKEYS)

Magyar ékezetes és változtatható karakterkészlet

Nyomtató: EPSON nyomtatók

Magyar ékezetes szabv. nyomtatók

'a' stúdió

Magyar ékezetes klaviatúra és printer vezérlés

Kedves Vásárló !

Gondolom önnek is problémát jelentett már az, hogy az ENTERPRISE, a többi nem magyar fejlesztésű számítógéphez hasonlóan, nem képes a teljes magyar ékezetes abc megjelenítésére. Ez főleg azért bosszantó, mert ez a számítógép egy elfogadható minőségű beépített szövegszerkesztő programmal is rendelkezik.

A VARIKEYS program segítségével nem csak megjeleníteni, hanem a printerre kiírni is lehet bármilyen ékezetes, vagy egyéb nem szabványos karaktereket tartalmazó szöveget.

A VARIKEYS program egy teljes egészében "felhasználó barát" program.

A VARIKEYS lehetőséget nyújt 32 karakter formájának teljesen szabadon történő meghatározásához, és e 32 karakter printerre történő kiírási eljárásának definiálására.

A VARIKEYS alapállapotban felkínálja önnek a teljes magyar abc-t, és az így írt szöveg EPSON kompatibilis, vagy a magyar szabványnak eleget tevő karakterkészlettel rendelkező nyomtatón történő megjelenítésének lehetőségét.

A VARIKEYS lehetőséget nyújt önnek bármilyen, akár az írógép billentyűzetének megfelelő klaviatúra definíció létrehozására.

A program betöltése:

BASIC-ből:

<F1>   <FUNCTION1> gomb

vagy

LOAD <ENTER>

vagy

START <ENTER>

WORDPROCESSOR-ből:

<F1>   <ENTER>

A program betöltése után az ENTERPRISE jobb oldalán hátul lévő piros 'RESET' gombot egyszer meg kell nyomni. Ekkor egy melegítési eljárás zajlik le a gépben, melynek során az új klaviatúra és printer vezérlő program is beláncolódik a rendszerbe. A melegítési eljárás során a képernyő eltűnik egy pillanatra, és a szövegszerkesztőben lévő anyag megsemmisül. Ezért először mindig a VARIKEYS programot kell betölteni!

A VARIKEYS elindítása után lehetőség van három különböző billentyűzet kiosztás, és karakterkészlet használatára.

- 1, Az alap, angol szabványnak megfelelő készlet a

:UK <ENTER>

paranccsal érhető el. Ez az alapállapot.

- 2, A német szabványnak megfelelő készlet a

:BRD <ENTER>

paranccsal érhető el.

- 3, A VARIKEYS szabadon variálható készlete a

:HUN <ENTER>

paranccsal érhető el. Ez a készlet alapállapotban a magyar szabványnak megfelelő ASCII kódokhoz rendeli hozzá az ékezetes karaktereket, és ezek a billentyűzeten az <ALT> ill. <CTRL> billentyű és az 1-től 9-ig terjedő számok lenyomásával válik elérhetővé.

Ez a klaviatúra kiosztás ugyan nem felel meg semmilyen szabványnak, de szerintünk így lehet a legjobban használni őket. Természetesen ha ez önnek nem felel meg, lehetősége van más billentyűkre áthelyezni őket.

Az ALT gomb lenyomatartása mellett a számok lenyomására a következő karakterek jelennek meg:

1	2	3	4	5	6	7	8	9
á	é	í	ó	ö	ő	ú	ü	ű

A CTRL gomb lenyomva tartása mellett a számok lenyomására a következő karakterek jelennek meg:

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Å	É	Ï	Ó	Ö	Ő	Ú	Ü	Ű

Tehát például

a Bátoraké a győzelem

szöveget a következő gombok lenyomásával írhatjuk be:

<A> <SHIFT>+<B> <ALT>+<1> <T> <R> <A> <K>
 <ALT>+<2> <SPACE> <A> <SPACE> <G> <Y> <ALT>+<6>
 <Z> <E> <L> <E> <M>

Ha ezt a szöveget a PRINTER: eszköz segítségével nyomtatnánk ki, akkor nem igazán válna olvashatóvá. Ezért a HUN módban irt szövegek kinyomtatására a PRN: nevű eszközt kell használni. Ha az előbbi szöveget a WORDPROCESSOR röviden WP-ben gépelte be, akkor rögtön ki is lehet nyomtatni:

Nyomja meg az <F3> -PRINT- billentyűt, majd gépelje be:

PRN: <ENTER>

a szöveg máris megjelent a nyomtatón. Figyelem a PRN: eszköz alaphelyzetben EPSON kompatibilis nyomtatót tételez fel !

Az alaphelyzetben nagyon egyszerűen lehet változtatni.

Az új billentyűzet mátrix, vagy az új printer vezérlési formátum egy LOAD paranccsal betölthető, és a HUN parancs illetve a PRN: eszköz azonnal az újonnan betöltött táblázatnak megfelelően fog működni.

Ezen táblázatok készen kaphatóak, vagy létrehozhatóak a KEYFORMATTER nevű segédprogrammal, illetve egy BASIC program segítségével.

A programozásban már jártasabbak számára leírjuk a táblázatok formáját:

A klaviatúra mátrixot tartalmazó file 40-es típusú, maximum 640 byte minimum 321 byte hosszú.

A formája, és egyben az alap táblázat:

normalkódok

```

2AH,2AH,09H,1BH,F0H,2AH,2AH,2AH,A8H,2AH
7AH,61H,77H,32H,F1H,A4H,5DH,0DH,20H,2AH
78H,73H,65H,33H,F6H,5EH,3AH,B8H,2AH,5BH
76H,66H,74H,35H,F4H,30H,6CH,C0H,2EH,70H
63H,64H,72H,34H,F5H,2DH,3BH,B0H,2FH,40H
62H,67H,79H,36H,F2H,39H,6BH,BCH,2CH,6FH
5CH,2AH,71H,31H,F7H,2AH,2AH,B4H,A0H,2AH
6EH,68H,75H,37H,F3H,38H,6AH,7FH,6DH,69H

```

shift kódok

```

2AH,2AH,09H,1BH,F0H,2AH,2AH,2AH,A9H,2AH
5AH,41H,57H,22H,F1H,A5H,7DH,0DH,20H,2AH
58H,53H,45H,23H,F6H,7EH,2AH,B9H,2AH,7BH
56H,46H,54H,25H,F4H,5FH,4CH,C0H,3EH,50H
43H,44H,52H,24H,F5H,3DH,2BH,B1H,3FH,60H
42H,47H,59H,26H,F2H,29H,4BH,BDH,3CH,4FH
7CH,2AH,51H,21H,F7H,2AH,2AH,B5H,A1H,2AH
4EH,48H,55H,27H,F3H,28H,4AH,7FH,4DH,49H

```

control kòdok

2AH, 2AH, 09H, 1BH, F0H, 2AH, 2AH, 2AH, AAH, 2AH
 1AH, 01H, 17H, 81H, F1H, A6H, 1DH, 0DH, 20H, 2AH
 18H, 13H, 05H, 82H, F6H, 1EH, 3AH, 8AH, 2AH, 1BH
 16H, 06H, 14H, 84H, F4H, 1FH, 0CH, C0H, 2EH, 10H
 03H, 04H, 12H, 83H, F5H, 2DH, 3BH, B2H, 2FH, 00H
 02H, 07H, 19H, 85H, F2H, 88H, 0BH, BEH, 2CH, 0FH
 1CH, 2AH, 11H, 80H, F7H, 2AH, 2AH, B6H, A2H, 2AH
 0EH, 08H, 15H, 86H, F3H, B7H, 0AH, 7FH, 0DH, 09H

alter kòdok

2AH, 2AH, 09H, 1BH, F0H, 2AH, 2AH, 2AH, ABH, 2AH
 9AH, 81H, 97H, 91H, F1H, A7H, 9DH, 0DH, 20H, 2AH
 98H, 93H, 85H, 92H, F6H, 9EH, 3AH, BBH, 2AH, 9BH
 96H, 86H, 94H, 94H, F4H, 9FH, 8CH, C0H, 2EH, 90H
 83H, 84H, 92H, 93H, F5H, 2DH, 3BH, 83H, 2FH, 80H
 82H, 87H, 99H, 95H, F2H, 98H, 8BH, BFH, 2CH, 8FH
 9CH, 2AH, 91H, 90H, F7H, 2AH, 2AH, B7H, A3H, 2AH
 8EH, 88H, 95H, 96H, F3H, 97H, 8AH, 7FH, 8DH, 89H
 FFH

karakterker új képe, elől az ASCII kódjuk

A	80h,12,24,60,102,126,102,102,0,0
É	81h,12,24,126,96,124,96,126,0,0
I	82h,12,24,00,60,24,24,60,0,0
O	83h,12,24,60,102,102,102,60,0,0
ö	84h,36,00,60,102,102,102,60,0,0
õ	85h,36,36,60,102,102,102,60,0,0
Ü	86h,24,00,102,102,102,102,60,0,0
ü	87h,36,00,102,102,102,102,60,0,0
Û	88h,36,36,102,102,102,102,60,0,0
à	90h,12,24,60,06,62,102,62,0,0
é	91h,12,24,60,102,126,96,60,0,0
i	92h,12,24,00,56,24,24,60,0,0
ó	93h,12,24,00,60,102,102,60,0,0
ö	94h,00,36,00,60,102,102,60,0,0
õ	95h,36,36,00,60,102,102,60,0,0
ù	96h,12,24,00,102,102,102,60,0,0
ü	97h,00,36,00,102,102,102,60,0,0
û	98h,36,36,00,102,102,102,60,0,0

Ez tehát összesen 5 táblázat.

Az első négy határozza meg, hogy melyik billentyű lenyomása milyen ASCII kódot adjon a rendszernek, az ötödik pedig maximum 32 karakter új alakját írja le. Természetesen, ha nem akarjuk mind a 32 lehetőséget kihasználni, akkor ezt tudatnunk kell a rendszerrel, erre szolgál a záró FFH érték.

Az előbbi táblázatban szereplő 'új' karakterek képeznek kinyomtatására szolgáló táblázat, egy 41-es típusú file, és a tartalma a következő formátumú kell legyen:

alaphelyzetbe állítás

esc,"R",80h,ffh

defs 22-4

A esc,"R",5,5dh,ffh

defs 22-5

É esc,"R",5,40h,ffh

defs 22-5

I "I",bs,"'",ffh

defs 22-4

O "O",bs,"'",ffh

defs 22-4

ö esc,"R",2,5ch,ffh

defs 22-5

õ esc,"R",2,5ch,bs,22h,ffh

defs 22-7

ü "U",bs,"'",ffh

defs 22-4

ð esc,"R",2,5dh,ffh
 defs 22-5

ü esc,"R",2,5dh,bs,22h,ffh
 defs 22-7

à esc,"R",5,7dh,ffh
 defs 22-5

é esc,"R",5,60h,ffh
 defs 22-5

ï esc,"R",6,7eh,ffh
 defs 22-5

ò esc,"R",6,7ch,ffh
 defs 22-5

õ esc,"R",2,7ch,ffh
 defs 22-5

ð "o",bs,22h,ffh
 defs 22-4

ù esc,"R",6,60h,ffh
 defs 22-5

```
ü  esc,"R",2,7dh,ffh
   defs      22-5
```

```
ð  "u",bs,22h,ffh
   defs      22-4
```

```
ffh
```

Vagyis egy karakter képét maximum 22 byte-on adhatjuk meg. Ez a táblázat szorosan összfügg a 'karakterek új képe' táblázattal, mert az ott szereplő első karakter ASCII kódja helyett a PRN: eszköz a második 22 byte-ot - ill. az első ffh értékéig - küldi el a printernek, a második helyett a harmadik 22 byte-ot, stb. Minden ilyen speciális sorozat küldése után elküldi az első 22 byte tartalmát, hogy a printer alaphelyzetbe állítsa. Figyelem a két táblázat sorrendben, és nem az elsőben lévő ASCII érték szerint rendelődik egymáshoz !!! Természetesen ez a táblázat legalább annyi elemet kell hogy tartalmazzon, mint a 'karakterek új képe' táblázat.

Jó munkát kíván az 'a' STUDIO

Készült a Texgraf Ipari Szövetkezet nyomdájában
Felelős vezető: dr. Bernáth Tibor — 87.1493. Texgraf, Dunaharaszti